



คู่มือการปฏิบัติงาน
กลุ่มงานวัดและประเมินผลทางการศึกษา
งานวิจัยพัฒนาส่งเสริมติดตามตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับ
การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและ
สถานศึกษา

นางรวิกานต์ โพธิ์ศรี

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต ๑ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลสายงานการนิเทศการศึกษาที่สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาล นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้กำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบ ของศึกษานิเทศก์ การปฏิบัติงานของข้าราชการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ภารกิจและนโยบายของการนิเทศ และวิธีการนิเทศ ตลอดจนได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การนิเทศ ขอบข่ายการนิเทศ และการดำเนินการนิเทศการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ของสถานศึกษาสู่เป้าหมายก่อให้เกิดเป้าหมายผลผลิตและตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการและ ตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ พร้อมทั้งกำหนด แนวทางการนิเทศการศึกษา การประเมินผลและการรายงานผลการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และสถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต ๑ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานนิเทศ การศึกษา จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

สารบัญ

	หน้า
กระบวนงาน	๑
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขตงาน	๑
คำจำกัดความ	๑
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๒
แผนผังการปฏิบัติงาน	๓
เครื่องมือ	๔
เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน	๔
แบบฟอร์มมาตรฐานงาน	๕
ภาคผนวก	๖

๑. กระบวนการ งานวิจัยพัฒนาส่งเสริมติดตามตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒.๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยพัฒนาส่งเสริมติดตามตรวจสอบและประเมิน การเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๓. ขอบเขตงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัยพัฒนาส่งเสริมติดตามตรวจสอบและ ประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๔. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บ รวบรวมข้อมูลร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็น ระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา

การประเมินระดับชั้นเรียน Classroom assessment หมายถึงการวัดผลและประเมินผลที่อยู่ใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชากิจกรรมที่ ตนสอนในการประเมินเพื่อการพัฒนาผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายใน แต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะระยะอย่างต่อเนื่องเน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยใช้วิธีการที่ หลากหลายและมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessment) หมายถึงการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนเป็นรายปีรายภาคผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการอนุมัติผลการเรียนการตัดสินการเลื่อนชั้นเรียนและเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใดรวมทั้งสามารถนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษาผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็น ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบายหลักสูตรโครงการหรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชน

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้จากการที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ในสภาพและสถานการณ์จริงหรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด การประเมินตามสภาพจริงมักมีการกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติและมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีเกณฑ์ พร้อมคำอธิบายคุณภาพงานตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

วิจัยพัฒนาส่งเสริมติดตามตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๕.๑ ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวทาง ปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษารวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะให้กับผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและการเทียบโอนผลการเรียน

๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติวิธีการวัดผลและประเมินผลเทคนิควิธีการวัดผลและประเมินรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

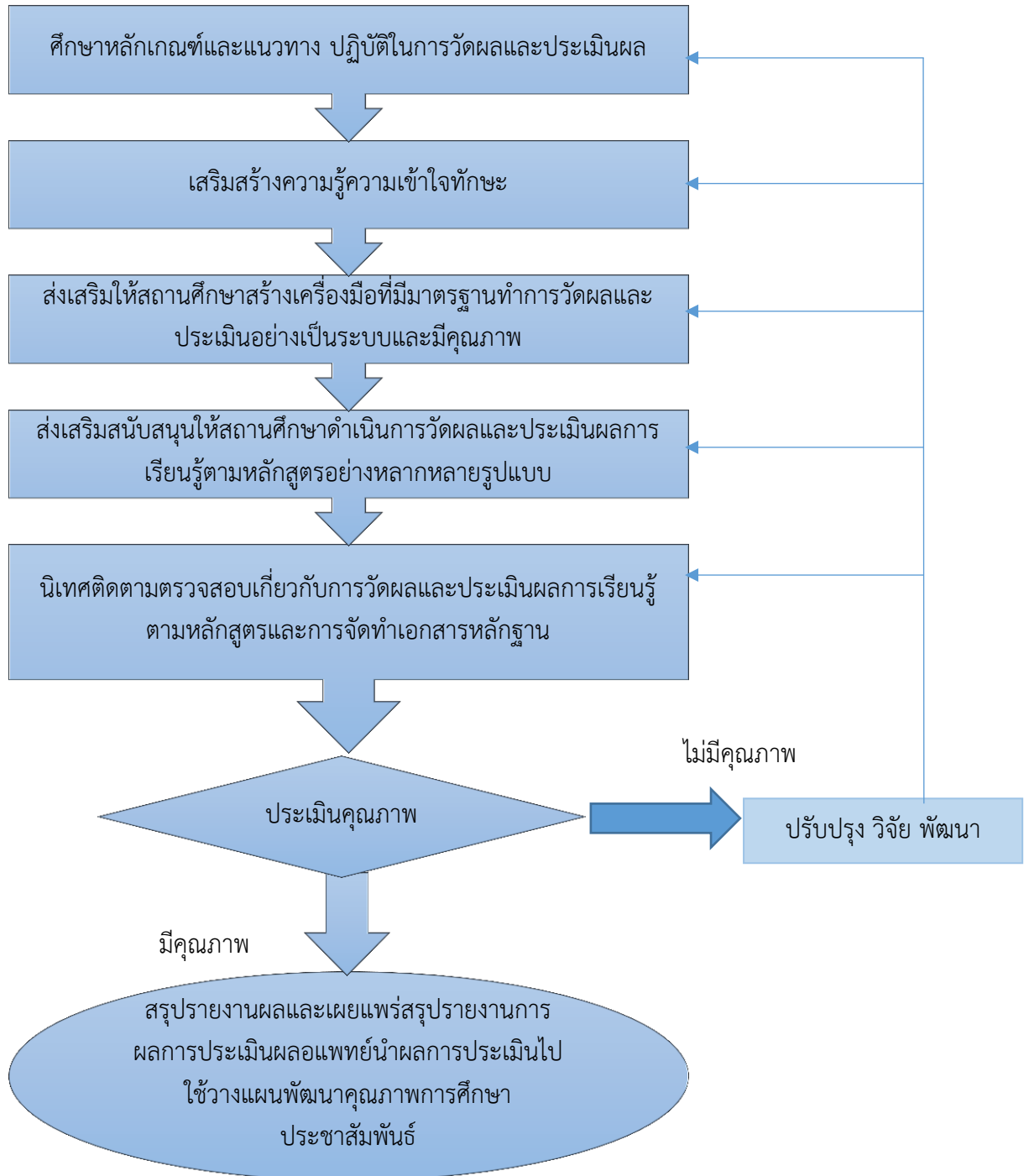
๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕.๕ นิเทศติดตามตรวจสอบสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะแก่บุคลากรทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการศึกษากิจการจัดทำเอกสารหลักฐานระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาตามหลักสูตรระดับสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา

๕.๖ ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการจัดทำเอกสารหลักฐาน

๕.๗ สรุปรายงาน วิจัยพัฒนาและประเมินผลผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา เพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา และเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพ

๖. แผนผังการปฏิบัติงาน วิจัยพัฒนาส่งเสริมติดตามตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา



๗. เครื่องมือ

๗.๑ แบบสำรวจข้อมูล

๗.๒ ข้อมูลสารสนเทศเครื่องมือทดสอบเอกสารหลักฐานการศึกษา

๗.๓ แบบรายงานผล

๘. เอกสารหลักฐานอ้างอิง

๘.๑ คู่มือการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

๘.๒ คู่มือการวัดผลและเทียบโอนผลการศึกษาในทุกระดับและจุด

๘.๓ แบบพิมพ์เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียดงาน	เวลา ดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ชิ้นงาน	ผู้รับผิดชอบ
	<p>๑. ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวทาง ปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษารวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p>	เมษายน	สถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน	เอกสารสรุป รายงาน	-ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดผลฯ -กลุ่มนิเทศ
	<p>๒.เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะให้กับผู้บริหารสถานศึกษาคูครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและการเทียบโอนผลการเรียน</p>	ตลอดปี การศึกษา	บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการเทียบโอนผลการเรียนเทคนิควิธีการประเมินที่ถูกต้อง	คู่มือการ พัฒนา	-ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดผลฯ -กลุ่มนิเทศ
	<p>๓.ส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษาคูครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติวิธีการวัดผลและประเมินผลเทคนิควิธีการวัดผลและประเมินรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง</p>	ตลอดปี การศึกษา	สถานศึกษาคูครูและบุคลากรดำเนินการวัดผลและประเมินผลรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	คู่มือการ พัฒนา แบบนิเทศ	-ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดผลฯ -กลุ่มนิเทศ
	<p>๔.ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐานในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>	ตลอดปี การศึกษา	สถานศึกษามีเครื่องมือวัดประเมินผลที่มีมาตรฐานและจัดเก็บเอกสารหลักฐานอย่างเป็นระบบ	หนังสือ ประสาน ความ ร่วมมือ	-ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดผลฯ -กลุ่มนิเทศ
	<p>๕.นิเทศติดตามตรวจสอบสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะแก่บุคลากรทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับการวัดประเมินผล การศึกษาการจัดทำเอกสารหลักฐานระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาตามหลักสูตรระดับสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา</p>	ตลอดปี การศึกษา	สถานศึกษาสามารถวัดประเมินผลตามหลักสูตรที่ชัดเจนนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	ปฏิทินการ นิเทศ เครื่องมือ นิเทศ	-ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดผลฯ -กลุ่มนิเทศ
	<p>๖.ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการจัดทำเอกสารหลักฐาน</p>	ตลอดปี การศึกษา	สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จัดทำเอกสารหลักฐานได้ถูกต้อง	เครื่องมือ ประเมิน	-ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดผลฯ -กลุ่มนิเทศ
	<p>๗.สรุปรายงาน วิจัยพัฒนาและประเมินผลผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา เพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา และเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพ</p>	ตลอดปี การศึกษา	มีข้อมูลการวัดและประเมินผลนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา	รายงาน	-ศึกษานิเทศก์

ภาคผนวก